

Cyngor Cymuned Llanelian (287)

Cofnodion cyfarfod Nos Fawrth Mai 9, 2017 a gynhaliwyd yn Neuadd Bentref Penysarn am 7yh.

Presennol: Dafydd Griffiths, Hefina Williams John Griffiths, Elfyn Hughes, Glenys Jones, Helen Hughes, Gordon Hayes, Carol Whitaker, Cyng Richard Griffiths, Cyng Richard Jones, Cyng Aled Jones

Ymddiheuriadau: Thomas Jones, David Gerrard

Yn bresennol: Carli Evans Thau (Clerc)

1 Croeso

Cadeiriwyd y cyfarfod gan Dafydd Griffiths ac fe groesawyd pawb i'r cyfarfod. Croesawyd hefyd y Cynghorwyr sirol, Cyng Richard Griffiths am y tro cyntaf. Cytuno ysgrifennu at Wil Hughes i ddiolch iddo am ei gyfraniad dros y blynyddoedd diwethaf.

2 Datgan Diddordeb

Neb yn datgan diddordeb. Dosbarthwyd gopi o nodyn briffio gan y Pwyllgor Safonau yn esbonio'r gwahaniaeth rhwng diddordeb personol a diddordeb rhagfarnol.

3 Ethol Cadeirydd ac Is-Gadeirydd

Cynnigwyd bod Dafydd Griffiths yn parhau yn Gadeirydd. Cytuno byddai ethol Cadeirydd ac Is-gadeirydd yng nghyfarfod mis Mehefin.

4 Ethol Is-Bwyllgorau

4.1 **Llithrfa** – Dafydd Griffiths, Thomas Jones a John Griffiths ynghyd ag aelodau'r gymuned.

4.2 **Caeau Chwarae** – Carol Whitaker, Gordon Hayes, Hefina Williams, Dafydd Griffiths a'r Cadeirydd.

4.3 **Mynwent** – Cadeirydd, Is-Gadeirydd, Thomas Jones, Helen Hughes a John Griffiths.

4.4 **Cyllid a Pholisiau** – Cadeirydd, Is-Gadeirydd, Dafydd Griffiths, Elfyn Hughes a Hefina Williams

5 Ethol Cynrychiolwyr i Bwyllgorau Allannol

5.1 **Pwyllgor y Neuadd** – Helen Hughes

5.2 **Llywodraethwyr yr Ysgol** – Glenys Jones

5.3 **Grwpiau Wylfa (SSG/PLG)** – Cadeirydd

5.4 **Partneriaeth Cyngorau Gogledd Mon** – Cadeirydd a John Griffiths

5.5 **Fforwm Cyngorau Tref a Chymuned Mon** – Cadeirydd

5.6 **Un Llais Cymru** – Cadeirydd a Hefina Williams

6 Cofnodion y Cyfarfod Diwethaf

Derbyniwyd y cofnodion yn gywir cynnig Hefina Williams, eilio Glenys Jones.

7 Materion yn Codi o'r Cofnodion

7.1 Lon yr Ysgol

Nid oedd diweddariad gan y Cyngor Sir. Nodwyd bod Cymdeithas Rhieni ac Athrawon Ysgol Penysarn wedi bod mewn cysylltiad a Cyng Aled Jones yn uniongyrchol ynglyn a'r

mater. Cydnabyddwyd bod trigolion lleol yn cwyno am geir yn troi ar eu tir a bod y broblem angen sylw pellach.

Nododd Cyng Aled Jones bod angen edrych ar yr ardal yn fwy eang, a bod problemau priffyrdd a gor-yrru ar Ion Twrcelyn hefyd. Cadarnhaodd ei fod mewn trafodaethau gyda'r swyddogion perthnasol.

7.2 Diogelu Enwau Cymraeg Hanesyddol

Wedi cysylltu a Rhun ap Iorwerth, cafwyd ddolen i'r cyflwyniad yn y Cynulliad ar ddiogelu enwau hanesyddol. Cytuno edrych eto ar y llythyr oedd i'w hafnon at Carwyn Jones a'i addasu wedi'r drafodaeth ymysg aelodau.

7.3 Rhos Newydd

Nid oes diweddariad gan y Cyngor Sir. Cytuno cadw'r eitem ar yr agenda nes bydd gwybodaeth pellach.

7.4 Golau'r Neuadd

Nid yw'r gwaith wedi'i wneud hyd yma.

7.5 Hysbysfwrdd

Nid yw'r bwrdd wedi ei osod hyd yma, ond mae disgwyl iddo fod yn ei le o fewn yr wythnos.

7.6 Swyddfa Bost

Cadarnhawyd mai y llywodraeth sy'n penderfynnu pa ddiwrnod caiff unigolyn eu pensiwn a bod rhyddid iddynt ei gasglu o'r swyddfa bost unrhyw ddiwrnod wedi hynnu. Nodwyd bod y swyddfa bost yn y pentref am fod wedi cau eto wythnos nesaf. Cyng Aled Jones i ofyn a fyddai posib cael y bws i gynnig gwasanaeth.

7.7 Meinciau

Bydd R Jones wedi cwblhau'r gwaith o fewn yr wythnos am gost o £200.

7.8 Parcio ar y glaswellt ar y gyffordd a'r A5025

Darlennwyd ymateb Huw Percy (Swyddog Priffyrdd) i'r aelodau oedd yn bresennol. Roedd yr aelodau yn siomedig gyda'r ymateb gan nodi mai codi ymwybyddiaeth a chefnogi'r Cyngor Sir oedd y bwriad. Cyng Aled Jones i drefnu cyfarfod gyda Mr Percy i drafod ymhellach ac ymweld a'r safle.

7.9 Cronfa Ty Moel Isaf

Daw llythyr gan Gwyn Roberts ynglyn a Giat y Fynwent. Cytuno edrych eto ar beth yn union sydd wedi ei gofrestru gyda CADW a faint fyddai giat draddodiadol o'r newydd yn ei gostio gan mai dyma oedd dymuniad Mrs Mair Morris.

7.10 Etholiad

Cadarnhawyd bod llythyr wedi ei anfon at Dr Gwynn Jones ond nad oedd ymateb hyd yma. Cadarnhawyd hefyd bod un sedd wag ar y Cyngor ac felly bod angen dechrau'r broses o gyfethol. Bydd y clerc yn gosod yr hysbyseb swyddogol cyn gynted a bydd yr hysbysfwrdd newydd yn ei le.

7.11 Comisiwn Beddau Rhyfel

Wedi siarad a'r swyddog rhanbarthol, mae' talid o £5 y flwyddyn yn cydnabod bod bedd ym mynwent Eilian, ac nid oes cyfrifoldeb na disgwyl ar y Cyngor i gynnal y bedd. Gan nad oedd yr unigolyn wedi ei gynnwys ar y gofgolofn, mae Gordon Hayes wedi bod yn ymchwilio i'w gefndir. Roedd J McGrath wedi ei leoli yn Llanelian ac yn gweithio yn yr orsaf radio. Bu farw drwy ddamwain ym Mhorth Amlwch.

Nodwyd bod mudiad or enw 'change step' yn cynnig gwasanaeth i gynnal beddi rhyfel drwy weithio gyda cyn-filwyr i wneud y gwaith.

7.12 Llwybr ger Dwyfor/Annedd

Mae'r swyddogion wedi ymweld a'r safle ac wedi adrodd yn ol i gadarnhau bod y llwybr wedi ei glirio a ffens newydd wedi ei godi erbyn hyn.

7.13 Polisiau'r Cyngor

Nodwyd bod ymateb wedi ei dderbyn gan y Swyddog Monitro a bod y clerc hefyd wedi cysylltu ag Un Llais Cymru am wybodaeth a chyngor pellach. Bydd cyfarfod o'r is-bwyllgor i drafod ymhellach.

8 Caeau Chwarae

Nodwyd bod Playquest wedi bod i drwsio'r offer chwarae. Nid oedd adborth ganddynt am y llawr ac fe ofynnwyd i'r clerc gysylltu eto.

Nodwyd bod y Cyngor Sir wedi cytuno gosod bin cyn gynted a phosib ar y ffordd tu allan i giat y cae chwarae. Gobeithir byddai'r bin yma yn lleihau y broblem baw cwn ar Lon Tyddyn Waen hefyd.

Gofynnwyd i aelodau'r Is-bwyllgor aros wedi'r cyfarfod i drafod meinciau newydd posib.

9 Cynllunio

9.1 Ceisiadau – roedd dau gais i'w ystyried:

- Point Lynas Caravan Park (24C18M/LUC) - gwrthwynebu'r datblygiad gan mai parc i ymwelwyr ydy hwn. Teimlai'r aelodau nad oedd rheswm newid i'w gael ei ddefnyddio at ddibenion preswyl drwy'r flwyddyn. Roedd pryderon am ddatblygiadau pellach ar safle or fath a hynnu ar draws yr Ynys ac nid dim ond ar y safle yma.
- Gyferbyn a Corn Cam (24C118D) - Cefnogi'r cais ond codi ymwybyddiaeth am posibilrwydd o lygredd gan mai garej oedd y safle cynt, a hefyd posib o broblemau carffosiaeth fel pob datblygiad arall yn y pentref.

9.2 Penderfyniadau – cafwyd wybod am benderfyniadau y Cyngor Sir fel a ganlyn:

- Glascoed, Llanelian (24C341) – Caniatad
- 50 Tynrhos, Penysarn (24C342) – Caniatad

10 Llithrfa

Cafwyd wybod bod 20 goriad wedi eu dosbarthu hyd yma (£1500), a bydd y postyn yn cael ei osod 15/5/2017. Nodwyd bod y Cyngor Sir wedi archebu buoys newydd a byddent hwythau hefyd yn cael eu gosod wythnos nesaf. Bydd cyfarfod y Bartneriaeth Llithrfa yn cael ei drefnu cyn gynted a bod Jeff Price, Rheolwr Harbwr Amlwch ar gael ddiwedd y mis.

11 Materion Ariannol

11.1 Taliadau

Cymeradwywyd y taliadau canlynol:

£310.59 HMRC

£272.23 Cyflog Mis Ebrill

11.2 Archwiliad

Daw llythyr gan Swyddfa Archwiliad Cymru yn cadarnhau'r hyn fyddent yn ei arolygu (yn ogystal a chyllid y Cyngor) dros y pedair blynedd nesaf.

Cytuno byddai adolygu'r gofrestr asedau mewn manylder cyn bod polisi yswiriant y Cyngor yn ddyledus. Cytuno gwirio gyda'r archwiliwr mewnol sut gofrestr sydd ei angen gan nad oes gwerth ar asedau'r Cyngor.

11.3 Ceisiadau am Arian

Trafodwyd cais Eglwys Llanwenllwyfo eto. Cytuno cyfrannu £250 o gyllideb y Cyngor tuag at yr achos.

12 Gohebiaeth

12.1 **Horizon** – bydd sesiwn gwybodaeth yn cael ei gynnal 15/5/2017 yn Swyddfeydd Cyngor Tref Amlwch.

12.2 **Hyfforddiant** - mae un Llais Cymru yn cynnal sesiynnau hyfforddiant i Gynghorwyr newydd yn Llangefni ddechrau Mehefin os oedd unrhyw un a diddordeb.

13 Pwyllgor Safonau

Nodwyd bod adroddiad y pwyllgor wedi iddynt arolygu sampl o gynghorau Mon wedi ei gwblhau erbyn hyn.

14 Unrhyw Fater Arall

14.1 **Kingston / Dublin** – wedi trafod diogelwch y safle er bod ffens ac arwyddion wedi eu gosod, cytuno cysylltu a'r swyddogion perthnasol yn y Cyngor Sir gan fod aelodau yn bryderus o'r safle.

14.2 Wal gerrig ger y llwybr beicio tuag at Castell – pryder am gyflwr y wal a'r posibilrwydd ohoni'n disgyn i'r llwybr. Cyng Aled Jones am gysylltu a'r Adran Briffyrdd i ymweld a'r safle.

14.3 Ymyl y lon ger Coch Moel – rhai wythnosau yn ol bellach roedd lori yn sownd yn y glaswellt ac wedi gadael twll tyfn ger ymyl y ffordd. Er bod 'cones' yn dangos y peryg, mae'r 'cones' yn cael eu symud gan geir yn reolaidd ac mae pryder bod damwain am ddigwydd ar y safle. Cytuno cysylltu a'r adran briffyrdd i godi ymwybyddiaeth a gofyn iddyn gymryd y camau priodol.

14.4 Cronfa Ty Moel Isaf – cais i gynnwys trafodaeth llawn ar sut bydd yr arian yn cael ei reoli ar agenda'r cyfarfod nesaf. Nodwyd rhai syniadau posib ar gyfer gwario'r arian er budd y gymuned ehangach.

15 Dyddiad y Cyfarfod Nesaf

Bydd y cyfarfod nesaf Mehefin 6, 2017 am 7 o'r gloch.

Bu'r cyfarfod orffen am 8.45

**Arwyddwyd
Dafydd Griffiths
Cadeirydd**